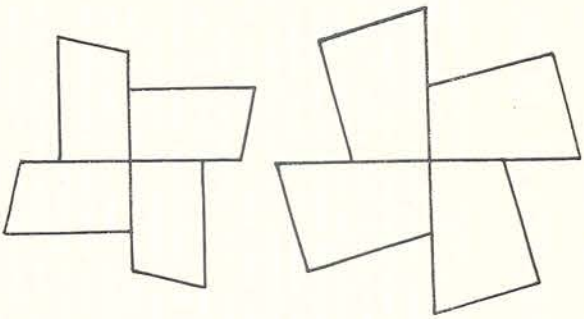

PUZZEL 3

Wanneer u de stukjes van de beide figuren uitknijpt en samenvoegt, kunt u er op twee verschillende manieren een vierkant van leggen, zodat in het midden een vierkant wordt uitgespaard.

Als u alleen de figuren van het VDH-tje gebruikt, en allebei de oplossingen inzendt onder vermelding van puzzel 3 dan dingt u mede naar de volgende prijzen:

- 1e prijs f 15,— 4e prijs f 5,—
- 2e prijs f 10,— 5e prijs f 5,—
- 3e prijs f 7,50 6e prijs f 5,—

Ladderpuzzelaars kunnen met deze puzzel 3 punten verdienen.

Oplossingen moeten vóór woensdag 18 februari a.s. in het bezit zijn van mej. Hartstuijker, redactie VDH-tje.

Het is 12 februari 12½ jaar geleden dat de heer Ch. Verboekend bij ons in dienst trad. U kunt hem vinden in de afdeling Spoelenfabricage. Hierbij alvast onze gelukwensen.

Voor VOETGANGERS

Zij, die niet per fiets, bromfiets, motor of auto naar hun werk komen, betreden of verlaten onze terreinen door de ingang aan de Maanweg naast onze loodsen.

Met ingang van maandag 9 februari a.s. moeten de voetgangers tijdelijk de terreinen betreden of verlaten via de rijwielsstalling of door de hoofdingang.

De nu gebruikte uitgang aan de Maanweg wordt tijdelijk gesloten in verband met bouwwerkzaamheden die daar zullen plaatsvinden.

Hartelijk dank!

Hartelijk dank aan Ziekentroost voor de prachtige bloemen, voor de belangstelling van chefs, bazen en collega's en het heerlijke fruit, dat ik tijdens mijn ziekte mocht ontvangen.

T. Overlander, Menbehalmakerij.
Daar het ons onmogelijk is een ieder persoonlijk te bedanken voor de gelukwensen en de cadeaus, ter gelegenheid van ons huwelijksontvangen, willen wij u langs deze weg onze hartelijke dank doen toekomen.

G. F. Breukers, P. M. Th. Breukers-Van Gool.
De directie, chefs, bazen en collega's alsmede de personeel van de fabriek Utrecht dank ik hartelijk voor de betoonde belangstelling, alsmede voor de fraaie cadeaus, die ik ter gelegenheid van mijn 12½-jarig jubileum heb ontvangen.

H. Glaassens, H. Draaijerij.
Hiermede dank ik de directie, chef, bazen en collega's, alsmede de Klaverjasvereniging en Ziekentroost voor hun belangstelling tijdens mijn ziekte en de geschenken die ik bij mijn 25-jarig huwelijksfeest mocht ontvangen.

T. J. H. Molenaar, Draaijerij.
Mede namens mijn vrouw dank ik directie, chef, collega's, fabriek Utrecht en vele anderen voor de mooie cadeaus, bloemen, kaarten en belangstelling die ik mocht ontvangen bij mijn 12½-jarig jubileum.

P. J. Bot's, Spoelenfabricage.
Mede namens mijn vrouw onze hartelijke dank aan directie, chefs, bazen en collega's voor de prachtige cadeaus en betoonde belangstelling bij mijn 12½-jarig jubileum.

B. Cohen, Magnetische Teleco.

KOM ERIN...

Donderdag 29 januari brachten op verzoek van het Contactcentrum Bedrijfsleven—Onderwijs 31 leerlingen van het Christelijk Lyceum te Delft een bezoek aan onze fabriek Maanweg.

Na een kort welkomstwoord door de heer Van Luttervelt en een praatje over de geschiedenis en ontwikkeling van VDH, werd de bedrijfsfilm Van Idee tot Werkelijkheid getraaid, gevolgd door 'n bezichtiging van verschillende fabrieksafdelingen, waarbij voor het eerst de nieuwe transformatorfabriek werd bezocht.

De heer K.M.N. Matla zal 12 februari aansluitende 12½ jaar bij ons in dienst zijn. Hij werkt in de Proefwerkplaats Huishoudelijke Apparaten.

Ideeën werden werkelijkheid

Vorige week schreven wij dat de heer J. W. Eboesken een beloning van f 100,— ontving voor een door hem ingezonden idee. Dat was gelukkig niet het enige ingezonden idee en ook niet het enige beloofde idee. Hier volgt de andere „prijswinnaars“.

Utrecht:
G. van Ree, Nabewerking, f 35,—.
Zijn idee gold het aanbrengen van kapjes over de badranden in de Galvano.

N. J. van Ingen, Montage, f 17,50.
Deze beloning werd gegeven voor een voorstel bij het solderen van de collector.

I. van Hengstum, Gereedschapm., f 10.
Een tip voor het verwarmen van peritaxstroken werd door hem gegeven.

J. Roos, afdeling Nabewerking f 5,—.
Maanweg:
N. van de Wansum, TV-montage f 25.

U moet de roosters anders op het klankbord bevestigen, was de opmerking van de heer Van de Wansum en het was kennelijk een waardevolle opmerking.

J. M. Simons, Radionontage, f 5,—.

WAT VOOR NUT HEEFT HET?

Als er tegenwoordig één begrip is dat veel wordt gebezigd — al hoort u dit niet altijd hardop zeggen — dan is het wel het begrip „nut“. Het woordje *nut* betekent zoveel als voordeel, opbrengst. En het is dus volkomen begrijpelijk dat juist in een tijd als de onze met zijn zeer snel ontwikkelende techniek het begrip nut een belangrijke plaats inneemt.

Alleen in de twintigste eeuw?

Laten wij ons niet vergissen en denken dat het begrip nut specifiek iets is voor de twintigste eeuw. Er zijn voorbeelden te over dat zelfs eeuwen geleden men zich in allerlei situaties eveneens afvroeg of iets wel voldoende nut had. Nu willen wij het echter alleen hebben over de opvatting van deze tijd. En wij schreven het reeds dat het tegenwoordig in bijna elk denkbare situatie wordt gebruikt.

Als we er dus van uitgaan dat nut voordeel of opbrengst betekent dan trekken wij het daarmee eigenlijk in het materiële vlak. Anders gezegd, zijn wij steeds geneigd om bij het doorvoeren van een maatregel of bij het maken van plannen ons af te vragen of het wat oplevert en voor wie.

Omdat wij in deze tijd alles graag op de een of andere manier willen meten stellen wij ons maar al te vaak op het standpunt: wat is het nut, hoe groot is het en dikwijls ook: wat kost het?

Laten wij eens een voorbeeld nemen. Na uitvoerige bestudering blijkt, als wij voor een bepaalde bewerking een dure nieuwe machine zullen aanschaffen, wij niet alleen in dezelfde tijd veel meer producten kunnen vervaardigen, maar ook minder uitval zullen krijgen. Wij weten wat de nieuwe machine kost, wij weten hoeveel producten wij meer kunnen vervaardigen, wij kunnen de besparing aan uitval berekenen en het is dus een klein kunstje om na te gaan of het aanschaffen van die nieuwe machine voordeel zal opleveren. Het is in dit voorbeeld alleen maar een kwestie van optellen en aftrekken.

Is het altijd nuttig maar het nut te vragen?

U zult het met ons eens zijn dat als het altijd en overal zo eenvoudig lag als in het bovengenoemde voorbeeld van die machine, dan waren wij gauw klaar. Helemaal, zeggen sommigen, is het lang niet altijd zo eenvoudig. En aan de andere kant is dat toch ook wel gelukkig. Wij willen dat met een voorbeeld nog even duidelijk maken.

Iemand gaat op een bepaalde avond naar een revue en betaalt f 5,— voor zijn plaats. Laten wij ons nu nog eens afvragen: wat is het nut? U voelt het wel aan dat wij vastlopen. De kosten — die f 5,— — staan vast, maar het plezier dat u aan die revue beleeft is in

het V.D.H.-tje

Redacteur:
C. SCHREVEL
Nr. 585
7 februari 1959

PERSONEELSORGaan VAN VAN DER HEEM N.V. EN AANVERWANTE BEDRIJVEN - DEN HAAG EN UTRECHT

Wij vernamen dat ir H. R. van Nauta Lemke benoemd is tot gewoon hoogleraar in de afdeling elektrotechniek aan de Technische Hoogeschool te Delft.

De heer Van Nauta Lemke trad 1 november 1950 bij ons in dienst en is chef van ons Laboratorium Elektronische Apparaten. Wij feliciteren hem met deze eervolle benoeming.

Nieuws van het toetsenbord

Hoe is het met de standaardbrief?

De nieuwe standaardbrief is er ingegaan als een gepraakte baanana bij een zuigeling. Niet dat ik onze typistes zou gelingen zou willen noemen. Verre van dat! Vergelijken met andere bedrijven slaan wij niet alleen wat onze producten betreft, maar ook op de schrijfmachine een uitstekend figuur. Ik wil alleen maar zeggen, dat wij zoveel aanvragen hebben gekregen, dat wij een 75-tal standaardbrieven hebben moeten uitgeven. Het belooft dus weer een onderwets gezellige wedstrijd te worden. Aanmeldingsformulieren voor deelname verzenden.

Op één belangrijk punt wil ik nog wijzen: als u in uw groep niet op een behoorlijke plaats eindigt, dan ligt het aan u zelf. De brief die u nu in uw bezit hebt, zult u namelijk ook op de wedstrijd moeten typen. Wat hebt u dus alleen maar te doen? Dat is gauw gezegd: u moet die Standaardbrief net zo lang typen totdat elke letter en elke spatie u bekend is en u zeker bent van u zelf. Dus: oefenen op die brief, tijd opnemen en uw resultaten vergelijken!

U hebt nog ruim een maand om te oefenen. We zullen zien!

In onze Utrechtse fabrieken werd het vorige jaar een ideeënwedstrijd georganiseerd. De prijs was een SZ 52, de gelukrijke winnaar de heer Elfink van de afdeling Metaaluren.

VAN HARTE...!

In de afdeling Draaijerij is het voor de heer P. H. Peters feest op donderdag 12 februari. Onze gelukwensen met zijn 12½-jarig jubileum.

GEBOREN (Maanweg):
Jannetje, dochter van H. de Bruijn, Technische Dienst Rotterdam, d.d. 22-1-1959.

GEBOREN (Utrecht):
Jeannette J., dochter van T. van Kesteren, Inkomende Goederen, d.d. 24-1-1959.

UIT DE VDH-KEUKEN

Transformatorfabricage Impregneerderij

door
J. T. de Keizer

Bovengenoemde afdeling, kortweg trafofabricage genoemd, is een deel van de vroegere afdeling wikkelen. De naam zou er op kunnen wijzen dat er alleen transformatoren worden gemaakt. Dit is niet zo; het fabricageprogramma omvat niet alleen radio-, TV-tracto's en diverse tracto's voor de Telco, maar ook de fabricage van luidsprekers, Solexspoelen en Solexstators. We snijden ook diverse isolatiematerialen op maat voor andere afdelingen.

De afdeling is in vier groepen te verdelen:

- radio- en TV-tracto's met de groep isolatiematerialen;
- luidsprekers;
- Solex ontstekings- en verlichtingspoel en Solex stator;
- proeftracto's voor ontwikkeling van nieuwe producten voor de laboratoria, tracto's voor telecommunicatie, c-core tracto's en diverse tracto's voor meetapparaten en andere doeleinden.

Deze laatste groep wordt de Telco-groep genoemd.

De groepen a, c en d worden bij de fabricage bijgestaan door een controle-groep, die zowel de steekproefcontrole als de eindcontrole van het product voor zijn rekening neemt. Groep b heeft een eigen controle, omdat het hier om een geheel ander artikel gaat.

Bekijken wij deze groepen eens na, dan is daar het eerst de groep radio- en TV-tracto's. Hier krijgen wij dus het eerste contact met het wikkelen en zien hier machines die met de hand bediend of machinaal de spoelkoer met draad bewikkelen. Dit gebeurt enkel-, twee- of meervoudig, d.w.z. dat er gelijktijdig twee of meer kokers worden bewikkeld. Na iedere wikkellaag wordt een laag isolatiemateriaal op de draad aangebracht. Dit is een nauwkeurig werk, want er mogen geen vouwen of plooiën in het isolatiemateriaal komen. U treft hier ook een volautomatische wikkelmachine aan, die automatisch, zonder stilstand van de machine het isolatiemateriaal inschiet. In deze groep zijn wij in samenwerking met koks uit diverse VDH-keukens bezig het wikkelen en ook andere bewerkingen zoveel mogelijk te mechaniseren. Zo ziet u hier ook een automatische invlechtmachine voor het invlechten van het tractoblik om en om, die metertijd het hand-invlechten geheel zal moeten vervangen. Ook voor het eenzijdig invlechten is er een machine in bewerking om ook dit werk machinaal te kunnen doen. Deze groep, die geheel is ingesteld op massafabricage, leent zich in het bijzonder voor mechanisatie.

Bij deze groep behoren ook het isolatiematerialen en de spoelkoerfabricage. Voor het isolatiematerialen beschikken wij over een voelschaaf, een radior-snijmachine voor het verwerken van platen isolatiemateriaal en een rollen-snijmachine, die de grote rollen versnijdt tot rollen van een kleinere breedte. Om nu deze rollen weer te versnijden tot stroken van een bepaalde lengte wordt

de afdeling komen. Bij de fabricage van luidsprekers spelen passingen van de verschillende onderdelen een grote rol.

De derde groep, de Solex-groep, maakt de Solex spoel en de Solex stator. Het wikkelen van Solex ontstekingspoelen is weer anders dan het wikkelen van tracto's. De opbouw van de ontstekingspoel is trapeziumvormig en wijkt dus af van die van de tracto. Hiervoor zijn speciale machines nodig met een automatische wikkelsnelheid van deze machines dan bij tracto's.

Na het gereedkomen van de verlichting- en ontstekingspoel worden deze met nog andere onderdelen geplaatst in de statorflens en vormen in deze samenstelling de Solex stator, die in een andere afdeling verder wordt verwerkt.

De volgende waarin alle groepen zijn behandeld geeft in grote lijnen ook aan hoe in de loop der jaren het fabricageprogramma van onze afdeling is uitgebreid. De laatste groep heeft dan ook in hoofdzaak haar bestaan aan de Telco te danken. Er worden verschillende producten gemaakt, zoals nieuwe typen tracto's voor radio- en TV-productie ten behoeve van de laboratoria en met olie gevulde c-core tracto's. Van het laatste artikel bestaat de productie meestal uit kleine series of soms maar enkele stuks.

Ook maakt deze groep kleine tracto's, in bus met was- of gietmassavulling. Verder vinden hier allerlei spoelen- en trafo-reparaties plaats voor afd. Huisvesting. Ten slotte worden ook hier de eindproducten en halfproducten intensief gecontroleerd. Dat zij, die de ma-

Gaan wij nu naar de luidsprekerafdeling om hiernede de fabricage van radio- en tv-onderdelen af te sluiten, dan zien wij iets geheel anders. Had de eerste groep alleen individueel werk, hier treffen wij een lopende band aan en maar enkele wikkelmachines, die worden gebruikt voor het met de hand wikkelen van luidsprekerspoelen, wat een zeer nauwkeurig werk is. Omdat iedere verontreiniging in de luidspreket van een luidspreker deze onbruikbaar maakt, zit deze groep in een afgesloten ruimte. Er wordt ook speciaal op geteld dat alle materialen schoon op

gevoerd worden. Het impregneren van de luidsprekerspoelen, wat de levensduur van de producten te verlengen. In de lak-impregneerderij worden tracto's van een compoundlaag voorzien. Voor gebruik in de tropen, worden, is duidelijk.

Impregneerderij.

Sprekend een keuken met lak en olie, ketels en ovens. Het impregneren, op welke wijze dan ook, dient om de levensduur van de producten te verlengen. In de lak-impregneerderij worden tracto's van een compoundlaag voorzien. Voor gebruik in de tropen, worden, is duidelijk.

(Vervolg pag. 3 kolom 2)

Spel zonder toneel

Wanneer een ander ons iets duidelijk wil maken, kan hij dat doen door het ons te vertellen of door het ons te laten zien. Nu is gelijken dat verweeg de meesten van ons iets 't gemakkelijkst in zich kunnen opnemen, als zij het niet alleen horen maar vooruit zien. Wat je in een beeld vóór je krijgt schijnt je beter aan te spreken dan wat alleen via je oor bij je binnen komt. Daarom ervaren we ook zo vaak, dat vele sprekers, als ze ons iets willen vertellen, plaatjes laten zien, een film vertonen, op een bord wat tekenen of schrijven.

Zo kun je de mensen iets aan hun verstand proberen te brengen door erover tot hen te spreken. Maar je kunt het ook doen, door het hun voor te spelen in een stuk op het toneel.

Nu zijn er ook personen, die ons een toneelstuk kunnen voorvoeren zonder dat er een toneel, costuums en spelers bij te pas komen. Ze doen dit helemaal op hun ééntje. Ze praten tot ons. Maar dat doen ze zo, dat hun stemwisselingen, hun gelaatsuitdrukkingen, hun gebaren ons zo toespreken, dat het ons is alsof we de dingen, die ze ons eigenlijk alleen maar staan te vertellen, vlak vóór ons zien gebeuren. Wanneer datzelfde ons als een toneelspel of een film was vertoond, was het ons niet duidelijk geweest als nu ze het op hun ééntje alleen met woord en gebaar hebben voorgedragen.

Dat is een moeilijke, bijzondere en heel heel mooie kunst. Er zijn er ook maar weinigen, die deze kunst goed verstaan. Maar als je zo iets eens kunt meemaken, is het volop de moeite waard; zo'n kans moet je best niet voorbij laten gaan.

Welu, ons personeel krijgt die kans en wel op vrijdag 27 februari in het ontspanningsgebouw. Want dan is het grote nummer van de personeelsavond een paar vertellingen door iemand, die deze bijzondere kunst echt fijn verstaat. Dat is de ons allen wel bekende Maarten Kapteyn. Hij is al eens eerder bij ons geweest en wie hem die vorige keren hebben mee gemaakt, gemeten nog na van wat hij toen zo meesterlijk heeft geboden.

U krijgt nog wel nadere berichten over die avond. Maar ik schrijf er nu alvast over, opdat u tijdig die avond vrij kunt houden. En dat moet u best doen; iets echt leuk en moois moet je niet onnodig overstaan.

Scheurer.

EUROPOORT (SLOT)

OLIE-ERTSEN-KOLEN-IJZER-STAAAL-SCHEPEN

„Nederland maakt land van water, maar Rotterdam maakt water van land”, zei dr Drees toen op 11 juni de voorbereidings voor de aanleg van de eerste havens van de Europoort begonnen. Dit „water dat uit land ontstaat, die diepe zeehavens vlak aan zee, zonder sluisen of bruggen, zullen voor de ontwikkeling van de nationale en de internationale scheepvaart van de grootste betekenis zijn.”

Deskundigen verwachten dat de consumptie van olieproducten in West-Europa jaarlijks met ten minste 7½% zal stijgen. Terwijl in 1950 ca. 10 miljoen ton ruwe olie via de Rotterdamse petroliumhavens werd verladen, is deze hoeveelheid thans gestegen tot ca. 30 miljoen ton. Voor de periode van 1965-1975 houdt men volgens een heel voorzichtige schatting met minimaal 50 miljoen ton rekening. De steeds breder wordende oliestrom zal men zo goedkoop mogelijk d.w.z. met steeds grotere schepen willen aanvoeren. In de nieuwe (vierde) petroliumhaven van Europoort zullen de mammoetschepen snel gelost kunnen worden, terwijl een 300 km lange pijpleiding uit de Europoort naar het Ruhrgebied, die ingeschakeld kan worden in een eventueel trans-Europees pijpleidingennet, een snel en goedkoop transport over grote afstanden mogelijk maakt.

Het gebruik van ijzer en staal neemt in West-Europa nog sterk toe. Dit zal een steeds groter wordende aanvoer van ertsen en kolen, voor een belangrijk deel afkomstig uit Amerika en Canada, tot gevolg hebben. De ook in omvang toenemende erts- en kolenschepen zullen in Europoort een moderne haven-outrage voor het snel lossen en grote opslagterreinen vinden, met ruime mogelijkheden voor verder vervoer per binnenschip of per spoor.

Heel wat geruchten hebben al de ronde gedaan over het oprichten van een tweede hoogoven-, staal- en walsbedrijf in Nederland. De Staatstudie Stichting is nog druk bezig met het uitwerken van plannen, waarover nu nog heel weinig met zekerheid valt te zeggen. Maar in ieder geval heeft Europoort voor de vestiging van een der-

VERVOLG VAN PAG. 2

speciale tracto's en Solex spoelen zijn lak-impregneerkeutels aanwezig, waar onder vacuum lak wordt ingebracht. Sommige tracto's, afhankelijk van het gebruik, worden daarna nog gecompoundd of met was behandeld. In de olie-impregneerderij vinden wij de installatie om de c-core tracto's met olie te vullen. Om elke verontreiniging hierbij tegen te gaan wordt alles gedaan om te zorgen dat geen enkele verontreiniging tot de olie kan doordringen. Ook het zuiveren van de gebruikte olie gebeurt op een speciale manier. In de impregneerderij verzorgt men ook het mengen van de gietmassen voor de trafofabricage; een secuur

werk, dat aan bepaalde veiligheidsvoorschriften moet voldoen. Alhoewel wij niet volledig zijn geweest — dat laat de beschikbare ruimte niet toe — hopen wij u toch een indruk te hebben gegeven van het ongetwijfeld belangrijke werk dat in onze afdeling gebeurt.

De afdeling Transformatorfabricage is inmiddels verhuisd naar de andere vleugel van het hoofdgebouw, waar we een moedere en grotere ruimte gekregen hebben.

Ongetwijfeld is het hier prettiger werken, wat ook z'n invloed ten goede zal hebben, om voor zover mogelijk tot een nog betere kwaliteit te komen.